

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

REGIONALAVDELINGA
Seksjon for plan - REG AVD

OSTERØY KOMMUNE
RÅDHUSET
5282 LONEVÅG

Dato: 19.12.2016
Vår ref.: 2014/15172-13
Saksbehandlar: snowaag
Dykkar ref.:

Fråsegn til 1.gongs høyring og offentleg ettersyn - Plansak 12532014003 - Detaljregulering I2 Gloppemyra Næring - Hauge

Vi viser til brev datert 11.11.2016 om høyring av forslag til detaljregulering for Gloppemyra Næring – Hauge. Hovudføremålet i planen er midlertidig massedeponi av reine massar, og framtidig næringsareal. Føremålet delvis i samsvar med kommuneplan, der området er sett av til næring/industri i overordna planar. Kommunen har vurdert at planen ikkje utløyser krav om konsekvensutgreiing.

Hordaland fylkeskommune vurderer reguleringsplanen ut i frå fylkeskommunens sektoransvar og målsettingar i regionale planar, i tillegg til oppstartmeldinga i brev av 14.04.2014.

For utfyllande planfaglege råd viser vi til internettsidene våre: www.hordaland.no.

Vurdering

Planfaglege merknader - Vurdering av planen i forhold til samfunnsnyttig bruk av fyllmassane

Bakgrunnen for planarbeidet

Hovudmotivasjonen for planarbeidet var i utgangspunktet å bruke området til å deponere overskotsmassar frå den nye jernbanetunnelen gjennom Ulriken for opparbeiding av areal sett av til næring/industri i kommuneplanen. Då det ikkje lenger er aktuelt å bruke massar frå Ulrikstunnelen, er det i planframlegget i staden tenkt å bruke overskotsmassar frå bygginga av E16/jernbane Arna-Stanghelle og kanskje massar frå det nærliggjande Espevoll næringsområde. Det vart opphavleg søkt om etablering av stein- og jordtipp for å ta imot inntil 800.000 m³.

Ifølgje saksframlegget i kommunen ved oppstart av reguleringsplanen i 2014, (sak 019/14 i Plan- og kommunalteknisk utval), vil deponering av massar i planområdet vere med på å løyse eit stort behov for lagringsplass for overskotsmassar i Bergensregionen. I saka der ser rådmannen det som positivt om overskotsmassar kan nyttast til samfunnsstenlege føremål, men vurderer det som lite truleg at det er behov for så mykje massar som det er søkt om for å etablere eit tilfredsstillande næringsareal. Det vart vedteke at føremålet med planarbeidet skulle vere å leggje til rette for midlertidig massedeponi for reine massar og at planarbeidet skulle ta stilling til framtidig bruk av området og tidsramme for deponi, samt landskapstilpassing, og at natur og friluftsliv skulle vere viktige tema i planarbeidet.

Planframlegget

Ifølgje planskildringa (kap. 3) er det ut frå topografien i området behov for store mengder fyllmassar for å utnytte området til næringsareal. Det er tenkt ein anleggsfase over fleire år med oppfylling av fyllmassar, avhengig av tilgang på massar. Ifølgje planframlegget, kap. 3.1.1 (Trafikk, tilkøyring av massar), er det

planlagt å deponere inntil 1 million m³ i planområdet, tilsvarande ca 83.000 lastebillass, eller ca 10.400 lass per år fordelt over 8 år, tilsvarande 45 lastebillass i døgnet.

Ifølgje planskildringa skal det utarbeidast og liggje føre godkjente driftsplanar for anleggsfasen/deponi, som skal fornyast annakvart år. Planane skal blant anna avklare deponering av massar, (også mellombels lagring av stein- og jordmassar), type massar, kontroll av massar, driftstider med drift pr. dag/år, VA-handsaming, overvatn, avrenning og avslutning og istandsettingsplanar. I tillegg skal dei vise plan for sedimentbasseng/fangdammar og korleis ein skal unngå avrenning og utslepp til bekk og grunn og eventuelle nedstraumtiltak. Driftsplanar skal også vise plan og drift for mellombelse steinknuseverk som under anleggsfasen kan etablerast innan føremål N (Næringsbygningar). Desse skal drivast i avgrensa periodar og må til ei kvar tid oppfylle krav i gjeldande lovverk. Eit av kriteria for planprosessen var at Skeisedalsbekken skal sikrast og takast vare på, og NVE har rådd til at bekken vert lagt open med tilstrekkeleg kapasitet til å takle flaum.

Vurdering

Planframlegget legg opp til permanent deponering av store mengder fyllmassar av stein og evt jord i planområdet. Massane er i stor grad tenkt å kome frå bygginga av ny E16/jernbane Arna-Stanghelle (K5-alternativet), der arbeidet kanskje vil starte opp alt rundt 2020. Transport av tunge massar med lastebil gir utslepp av klimagassar og slitasje på infrastruktur, og bør berre av den grunn reduserast til eit minimum.

Det vart neppe sett behov for så store mengder med fyllmassar då planområdet vart lagt ut til næringsareal i kommuneplanen sin arealdel. Deponering av massar ut over det som er nødvendig for opparbeiding av næringsareal vil vere lite samfunnsnyttig bruk av massane, og vil gjerne vere negativt for miljø og landskap.

Etter oppstart av planarbeidet i 2014 er det gjort fleire «mulighetsstudium» for å prøve å finne fram til samfunnsnyttig bruk av overskotsmassar i Bergensregionen, t.d. i rapporten «Samfunnsnyttig massedisponering», utarbeidd for Bergen kommune i 2015, og i rapporten «Bergensbaneregionen 2040» for E16/Bergensbanen Arna-Voss. Bergensregionen vert også brukt som «case» i det nasjonale forskingsprosjektet «Kortreist stein» (2016-2019), eit prosjekt for å finne fram til meir samfunnsnyttig bruk av overskotsmassar frå store infrastrukturprosjekt. Transport av store mengder stein til planområdet vil bli relativt dyrt, og neppe aktuelt om ein finn fram til betre kost/nytte disponering av overskotsmassar frå bygginga av ny E16/Bergensbanen Arna-Stanghelle. For tiltakshavar har det, ifølgje planframlegget, vore ein føresetnad at området kan nyttast til næring etter deponitida, og dette kan kanskje gjere tiltaket, i større eller mindre omfang, økonomisk gjennomførbart.

Ifølgje planframlegget er det aktuelt med etablering av steinknuseverk i planområdet, som skal drivast i avgrensa periodar under anleggsfasen. Det er lite omtalt kva omfang denne verksemda kan få, sett i forhold til behov og annan tilgang på byggjeråstoff i kommunen. Ifølgje ressursrekneskap for grus og pukk i kommunen i 2013, i NGU rapport 2014.048 *Ressursregnskap for grus og pukk i Hordaland 2013*, vart det då teke ut pukk i kommunen som dekkja kommunen sitt behov. Ifølgje rapporten der er det registrert éin grusførekomst i kommunen (Tyssebotn) og fire pukkførekomstar. Av desse er det berre pukkførekomsten sør for Borgavatnet som er vurdert som lokalt viktig. Både den og eit nærliggjande område i Haugadalen er avsett til råstoffutvinning i kommuneplanen sin arealdel. Ut frå NGU-rapporten, vart det teke ut omlag 15.000 tonn pukk i kommunen i 2013, tilsvarande ca 6000 m³, som gjekk til veg- og andre føremål. Dersom det årlege forbruket av pukk på Osterøy ikkje er større, så vil den lokale marknaden for pukk berre utgjere ein svært liten del av dei massane som er tenkt deponert i planområdet i anleggsfasen.

Driftsplanar

Det vil blant anna vere viktig å få etablert ei kontrollordning ved mottak av massar for å sikre at det berre vert deponert reine massar. Det bør truleg stillast krav om å ta vare på jordmassane i anleggsområdet for seinare tildekking ved avslutning av anleggsfasen, samt sikring mot at området ikkje vert avslutta som ein stor steintipp.

For krav i driftsplanar kan det truleg vere nyttig å sjå på den nye rettleiaren «Jordmassar frå problem til ressurs» frå 2016, utarbeidd under Klimaplan for Hordaland. Truleg vil ein også finne ein del krav i driftskonsesjonar for pukkdrift etter minerallova som kan vere relevante i forhold til planlagt steinknuseverk.

Steinknuseverk kan tenkjast å kome inn under verksemd som treng søknad om driftskonsesjon frå Mineraldirektoratet. Slik verksemd kjem uansett inn under Forureiningsforskrifta kapittel 30 (Forurensninger fra produksjon av pukk, grus, sand og singel). Forskrifta omfattar både stasjonære og midlertidige/mobile knuseverk. Intensjonen i forskrifta er at forskrifta sine sjølvberande vilkår så langt som råd skal erstatte særskilte løyve etter forureiningslova § 11. Forskrifta fastset grenseverdier for utslepp av støy, nedfallsstøv og suspendert stoff til vatn, samt krav til målingar og metodikk. Spesielt er grenseverdien for maksimalt utslepp av faststoff/suspendert stoff til vatn sett svært lågt. Det bør truleg stillast minst like strenge miljøkrav for massedeponi. Det vert elles vist til Fylkesmannen i Hordaland for miljøkrav til deponerings- og steinknuseverksemda.

Areal og transport

Forhold knytt til transportbehovet som vil verte generert av den føreslåtte arealbruken er omtalt i punktet over. Dette er eit vesentleg innspel som kommunen må ta inn i sine vidare vurderingar av bruken, og ikkje minst omfanget (storleiken) av, det føreslåtte tiltaket, både i anleggsfasen og som næringsareal. Planskildringa syner forskjellige framtidsscenario, som vil gje forskjellige påverknad på både transportbilde og kva som er fornuftig arealbruk i området.

Born og Unge / Friluftsliv

I følgje planskildringa er det ikkje funne spor av aktivitet frå born, til dømes hyttebygging i planområdet, og etter kontakt med den lokale barneskulen har dei bekrefta at dei ikkje nyttar planområdet eller tilgrensande område til tur/ rekreasjon. Etter at barnehagen på Hauge flytta og fekk ny barnehage med turområde i nærområdet, nyttar heller ikkje dei området aktivt, berre sporadisk. Vegen inn mot planområdet vert nytta som turveg, og vil i følgje planskildringa framleis kunne nyttast til dette formål. Det framstår som at det føreslåtte tiltaket ikkje i særleg grad vil påverke born og unge, eller det lokale friluftslivet i nemneverdig grad. Planforslaget må søkje å ha ein utforming som reduserer negative fjernverknader, då dei vil kunnere redusere friluftsliv- og landskapsverdier i området.

Klima og energi

Som omtalt tidlegare vil den føreslåtte bruken av området generere mye transport og utslepp av klimagassar. Fylkeskommunen oppmodar om at gode og energieffektive løysingar vert nytta ved utbygging av området.

Kulturminne og kulturmiljø

Hordaland fylkeskommune har vurdert saka som regional sektorstyresmakt innan kulturminnevern. Det er ikkje kjend automatisk freda kulturminne i planområdet. Det er positivt at det SEFRAK-registrerte torvhuset frå fyrste halvdel av 1700-talet vert sikra i plankart med føresegner, slik at torvhuset vert flytta og teke vare på.

Vi har ingen avgjerande merknader i saka, utover at ein under opparbeiding av feltet søkjer å unngå inngrep i/skade på andre eventuelle kulturlandskapstrekk som steingardar, eldre vegar/stiar, bakkemurar, tufter m.m.

Elles gjer vi merksam på meldeplikta etter kulturminnelova § 8, 2. ledd. Dersom automatisk freda kulturminne som gjenstandsfunn, flekkar med trekol eller konstruksjonar vert avdekt under gjennomføring av tiltaket, må dette straks meldast til Hordaland fylkeskommune, og arbeid stansast til funnet er vurdert.

Naturmangfald

Planområdet ligg hovudsak i plantefelt, og vil ikkje i særleg grad få negative konsekvensar for biologisk mangfald. Jamfør innspel over er det likevel svært viktig med tilferdsstillande tiltak (som t.d. fangdammar),

for å minimere dei potensielle farane for negative konsekvensar på lokalt naturmangfald. Ift avrenning frå tilførte massar vil influensområdet vere betydeleg større enn planområdet.

Næringsutvikling

Det har vore eit sentralt tema i Osterøy kommune å finne gode næringsareal, då kommunen sjølv har uttrykt mangel på dette i høve til utarbeiding av områdeplanen på Espevoll. Gloppemyra er vurdert til å vere godt egna til næring då det ligg topografisk skjerna frå bl.a. bustadområde og har nær/direkte tilknytning til Hannisdalslina/fylkesveg 566. Fylkeskommunen er positiv til forslag om nærings- /industriareal som i så liten grad som rå kjem i konflikt med andre samfunns- og naturomsyn, og der dei er basert på reelle behov for ytterlegare næringsareal.

Samferdsel

Samferdselsavdelinga legg vekt på forholda for mjuke trafikantar og tilkomst til kollektivtilbodet på Hauge. Kommunen har konkludert med at det må etablerast vegtilkomst for dei som går og sykklar, og planområdet er utvida for å få etablert tilfredstillande løysingar for desse trafikantgruppene. Dette er tilrettelegging for å skape best mogleg tilkomst til busstilbodet som ligg 700 meter unna planområdet.

Det har vore dialog med Statens vegvesen kring avkøyringa til fylkesvegen og samferdselsavdelinga legg deira vurderingar og anbefalingar til grunn for det vidare arbeidet.

Konklusjon

Hordaland fylkeskommune har merknader til planforslaget når det gjeld planfaglege merknader og massehandtering, areal og transport, born og unge, friluftsliv, klima og energi, kulturminne og kulturmiljø, naturmangfald, næringsutvikling og samferdsel. Vi ber om at desse merknadene vert teke omsyn til i prosessen vidare.

Eva Katrine R. Taule
kst. plansjef

Snorre Waage
saksbehandlar

Brevet er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Saksbehandlar:

Snorre Waage, Seksjon for plan - REG AVD, REGIONALAVDELINGA

Jomar Ragnhildstveit, Seksjon for klima og naturrussurs, Regionalavdelinga

Gunhild Raddum, Transportplanseksjonen, Samferdsleavdelinga

Silje Foyen, Fylkeskonservatoren, Kultur og Idrettsavdelinga

Kopi til:

FYLKESMANNEN I HORDALAND

Statens vegvesen - Region Vest